VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 96)**

z dnia 25 stycznia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 96)

25 stycznia 2018 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, odbyła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Kopenhadze dnia 1 maja 1990 r. (druk nr 2161).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jadwiga Emilewicz** minister przedsiębiorczości i technologii wraz ze współpracownikami oraz **Marek Magierowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń –** legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam pana ministra Marka Magierowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami. Witam panią minister Jadwigę Emilewicz ministra przedsiębiorczości i technologii.

Otrzymali państwo porządek obrad, który przewiduje, w pierwszym punkcie, pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Kopenhadze dnia 1 maja 1990 r. (druk nr 2161), zaś w punkcie drugim, jak zwykle, sprawy bieżące. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja akceptuje proponowany porządek. Sprzeciwu nie słyszę, przystępujemy zatem do realizacji punktu pierwszego.

Projekt z tego druku został skierowany do naszej Komisji do pierwszego czytania przez marszałka Sejmu w dniu 8 stycznia 2018 r. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje: uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Otrzymaliście państwo opinię Biura Analiz Sejmowych, przygotowaną przez pana Marcina Fryźlewicza. Możemy zatem przystąpić do uzasadniania projektu z druku nr 2161. Bardzo proszę przedstawiciela rządu, panią minister Emilewicz, o przedstawienie uzasadnienia. Bardzo proszę, pani minister.

Minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. W istocie, jak powiedział pan przewodniczący, przeprowadzamy dzisiaj pierwsze czytanie projektu o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Danii. Jak powiedział pan przewodniczący, są to tzw. umowy typu BIT, zawierane były przez Polskę na początku lat 90, na początku transformacji ustrojowej, a ich podstawowym celem było zachęcenie i przyciąganie inwestorów i inwe-

stycji do Polski. Ich podstawowym celem było udzielenie pełnej ochrony prawnej oraz dochodzenia roszczeń przed międzynarodowym trybunałem arbitrażowym.

Obowiązywanie umów BIT, które zostały zawarte przez kraje członkowskie Unii Europejskiej, zostaje rozwiązane z dwóch powodów. Jednym z nich jest fakt, że są, a przynajmniej były, w sposób jednoznaczny kwestionowane przez Komisję Europejską, z uwagi na niezgodność z porządkiem prawnym UE. Z polskiej perspektywy, ich rozwiązywanie jest również korzystne, po pierwsze dlatego – jak państwo zapewne wiedzą – że koszty postępowań arbitrażowych, które ponosiła strona polska, sumarycznie szacujemy na około 53 mln zł. Są to koszty ponoszone przez przedsiębiorców, a zatem te postępowania są rzeczą kosztowną dla polskiej strony.

Proces rozwiązywania tych umów przez Polskę dotyczy nie tylko Danii. Miałam przyjemność referować również wypowiedzenie umowy z Portugalią. Mamy 22 takie umowy, nie mieliśmy ich z Irlandią i Maltą. Umowa z Włochami wygasła na skutek wypowiedzenia jej przez Włochy. Strona polska wypowiedziała umowę Portugalii. W tej chwili, podobne działania, jak z Królestwem Danii, prowadzone są w stosunku do 4 innych państw, czyli Łotwy, Estonii, Rumunii i Czech, na podobnych warunkach, czyli za porozumieniem stron, ze wzajemną zgodą. W przypadku omawianej umowy, to Dania wystąpiła a strona polska zgodziła się na zakończenie obowiązywania umowy. Strona polska wystąpiła z notą przedstawiającą kwestię ratyfikacji do strony duńskiej. Czekamy w tej chwili na odpowiedź. Rozwiązanie tej umowy nie będzie miało żadnych negatywnych skutków społecznych. Wręcz przeciwnie, będzie ono przyjaźnie i życzliwie przyjęte, z uwagi na krytykę, z jaką spotykały się umowy typu BIT w Polsce, przede wszystkim ze strony przedsiębiorców i, jak mówiłam, przed wszystkim jeśli chodzi o udział w międzynarodowym arbitrażu inwestycyjnym. Nie wpłynie to również negatywnie na stosunki gospodarcze między Polską a Danią.

Zakładamy, że wygaszenie umów typu BIT może zmniejszyć nasze obciążenia finansowe z tytułu postępowań arbitrażowych. Polskie przedsiębiorstwa w minimalnym stopniu korzystają z procedur dochodzenia roszczeń przeciwko państwom, w oparciu o umowy BIT. W relacjach polsko-duńskich, polscy inwestorzy nie kierowali do międzynarodowych trybunałów arbitrażowych pozwów przeciwko Danii, podobnie jak inwestorzy duńscy przeciw Polsce.

Zatem, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zwracamy się o przyjęcie projektu ustawy. Jest to zresztą ustawa, która wychodzi naprzeciw oczekiwaniom, wielokrotnie adresowanym przez państwa na posiedzeniach tej Komisji.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję, pani minister. Czy pan minister Magierowski chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Marek Magierowski:

Pani minister wyczerpała w pełni informacje na temat tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Zapoznaliśmy się z uzasadnieniem przedstawicieli rządu. Czy są pytania ze strony państwa posłów do rządu? Pan Poseł Pyzik, bardzo proszę.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Mam pytanie. Skoro była to tak nieopłacalna umowa, to kto, kiedy i na jakich zasadach ją przyjął? Jakie dotychczas koszty poniósł Skarb Państwa, jeśli chodzi o tego typu umowy? Ile takich umów jest jeszcze podpisanych, jaka jest kolejność wygaszania tych umów?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Na razie więcej zgłoszeń nie ma. Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi.

Minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz:

Jak mówiłam w wystąpieniu wprowadzającym, umowy typu BIT były zawierane, zanim Polska stała się członkiem UE. Był to 1990 r., kiedy w naszym ówczesnym interesie było

stworzenie warunków jak najbardziej życzliwych prawnie i cywilizacyjnie dla przyciągania inwestycji zagranicznych do Polski. Dzisiaj to rozwiązywanie, co ważne w tym przypadku – za wzajemnym porozumieniem, jest również jasnym dowodem na to, że warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, otoczenie prawne, są na tyle przyjazne, że nie potrzeba dodatkowych zabezpieczeń. W momencie zawierania tych umów, w 1990 r., panowała inna sytuacja, zarówno organizacyjna, jak i prawna.

Jeżeli mówimy o kompensacji, nie mam w tej chwili danych na ten temat. Możemy zapewne je dla państwa przygotować na piśmie. Natomiast z tytułu udziału w procesach arbitrażowych, kwota, którą mogę podać, od 2006 r. wyniosła 53 mln zł. Jest to kwota związana wyłącznie z udziałem w procesach arbitrażowych. Polscy przedsiębiorcy wielokrotnie akcentują i sygnalizują, że udział w postępowaniach arbitrażowych nie jest nigdy korzystny dla polskiej strony. Cztery postępowania zostały rozpoczęte w analogiczny sposób, dotyczą Łotwy, Estonii, Rumunii i Czech. Nie dalej niż wczoraj, rozmawialiśmy o kalendarzu, chcielibyśmy w jak najkrótszym czasie wygasić wewnętrzno unijne umowy BIT, czyli te zawarte z państwami członkowskimi UE.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję, pani minister. Pan poseł Długi, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Ja mam tylko krótką uwagę. Czy te kilkadziesiąt milionów, które pani minister wymieniła, dotyczą tylko umowy z Danią, czy chodzi o ogólne roszczenia? Jeśli chodzi o ogólne roszczenia, to nie zapinajmy o Eureko, w przypadku którego roszczenia wyniosły 5 mld zł.

Minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz:

Mówię o kosztach udziału w arbitrażu, a jeśli chodzi o Eureko, to mamy dwa podobne przypadki i jest to kwota podana przez pana posła.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma więcej pytań, stwierdzam zakończenie debaty. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 2161. Stwierdzam także, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego w tej sprawie. Zatem wnioskuję o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenie projektu ustawy z druku nr 2161 w Komisji. Otwieram dyskusję. Czy pani minister lub pan minister chcieliby jeszcze zabrać głos? Nie ma takiej potrzeby. Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie ma takiej woli. Czy Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie mam uwag, dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Nie ma uwag. Czy są zatem uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag do tytułu ustawy.

Czy są uwagi do art. 1 ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Także nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o przyjęciu ustawy z druku nr 2161? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła ustawę jednogłośnie. Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Pani przewodnicząca ma propozycję. Bardzo proszę.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Proponuję panią poseł Katarzynę Czocharę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Czy pani poseł wyraża zgodę? Czy są inne propozycje? Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu pani poseł Czocharze funkcji sprawozdawcy? Nie ma, stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Czy ktoś chce zabrać głos w sprawach różnych? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję wszystkim za obecność. Zamykam posiedzenie Komisji.